

Λεπτομέρεια από τον καθαρισμό του λίθου III της δυτικής ζωφόρου του Παρθενώνος. Φωτ. Σ. Μαυρομάτης, 2004

Χ. Μπούρας, Το έργο της ΕΣΜΑ κατά το 2003

Μ. Ιωαννίδου, Τα έργα που ολοκληρώθηκαν στην Ακρόπολη το 2004

Ρ. Χριστοδουλοπούλου, Η αποκατάσταση του οπισθοναού του Παρθενώνος

Τ. Τανούλας, Η κεντρική διάβαση των Προπυλαίων

Δ. Μιχαλοπούλου, Τεχνικά ζητήματα του έργου αποκαταστάσεως του ναού της Αθηνάς Νίκης

Κ. Χατζηασλάνη, Ε. Καϊμάρα, Α. Λεοντή, Η Ζωφόρος του Παρθενώνα και η Γιορτή των Παναθηναίων

Φ. Μαλλούχου-Τιφανο, Τα νέα της Ακρόπολης

Ε. Τουλούπα, Αναμνήσεις από τις εργασίες στην ανατολική όψη του Παρθενώνα

Προετοιμασία για την τοποθέτηση της φέρουσας μεταλλικής εσχάρας στον πύργο της Αθηνάς Νίκης. Στο εξωτερικό του πύργου διακρίνονται τα κατάλοιπα του πάριου κλασικού ναΐσκου.
Φωτ. Κ. Μαμαλούγκας, 2004

συγκόλλησης κατά τη θέαση της εσχάρας από τον επισκέπτη στον υπόγειο χώρο του ναού. Με τη λύση αυτή άλλωστε αποκλείεται ενδεχόμενη εισροή ομβρίων από τους αρμούς των πλακών του δαπέδου του ναού στον υποκείμενο πάρινο ναΐσκο.

Η μεταλλική εσχάρα αποτελεί μια ειδική κατασκευή του έργου αποκατάστασης του ναού της Αθηνάς Νίκης. Το υλικό εισάγεται σε μορφή ελασμάτων από τη Γερμανία, ενώ η διαμόρφωση των διατομών μέσω συγκολλημένων των ελασμάτων και η κατασκευή της εσχάρας πραγματοποιείται από εξειδικευμένο εργαστήριο μεταλλικών κατασκευών. Οι δοκοί της εδράζονται αφ' ενός στο άοπλο σκυρόδεμα, που είχε χρησιμοποιηθεί κατά την επέμβαση Μπαλάνου ως υλικό πλήρωσης των στρώσεων της κρηπίδας και της ευθυντήριας, που διασώζουν περιμετρικά τους αρχαίους λίθους, αφ' ετέρου σε νέο τοιχείο από οπλισμένο σκυρόδεμα, που κατασκευάστηκε στη βορειοδυτική γωνία του υπόγειου χώρου. Στο κενό που διαμορφώθηκε μεταξύ του βόρειου και βορειοανατολικού τμήματος του πάριου ναΐσκου και των αντίστοιχων παρειών των υπόγειων κατασκευών της επέμβασης Μπαλάνου, τοποθετήθηκαν δύο κατακόρυφα στοιχειώδη υποστυλώματα από ανοξείδωτο χάλυβα τύπου 316 L, που θα στηρίζουν αφ' ενός τη βορειοανατολική γωνία του ναού, αφ' ετέ-

ρου τον πρώτο από βορρά κίονα καθώς και τον βορειοανατολικό λίθο της ευθυντήριας.

Αλλα ειδικά ζητήματα προέκυψαν κατά την εκτέλεση των εργασιών δομικής αποκατάστασης του ναού. Αυτά αφορούσαν αφ' ενός στον βαθμό βλάβης των αρχιτεκτονικών μελών του μνημείου, ο οποίος δεν ήταν δυνατό να αναγνωρισθεί ολόκληρη την έκτασή του όσο αυτά ήσαν στη θέση τους, αφ' ετέρου στην ανεύρεση μαρμάρινων θραυσμάτων, προερχομένων από την κρηπίδα του μνημείου, τα οποία είχαν ενσωματωθεί από τον Μπαλάνο στο άοπλο σκυρόδεμα, το οποίο αποτελούσε το υλικό πλήρωσης του α' και β' αναβαθμού της κρηπίδας καθώς και του αναβαθμού της ευθυντήριας του ναού. Η αφαίρεση των εν λόγω θραυσμάτων αποδείχτηκε ιδιαίτερα επίπονη και χρονοβόρα.

Κατά τις εργασίες αποσυρμού των 319 αρχιτεκτονικών μελών του ναού διαπιστώθηκαν βαρύτερες βλάβες σε όλα τα μέλη εκτός από τους κίονες. Οι βλάβες είχαν προκληθεί από την οξείδωση των συνδέσμων, που είχαν τοποθετηθεί κατά την επέμβαση των Μπαλάνου-Ορλάνδου όχι μόνον μεταξύ των μελών αλλά και μεταξύ των συνανκόντων θραυσμάτων των λίθων, καθώς και από τη μεγάλη χρήση τοιμεντοκονιαμάτων. Λόγω του μεγάλου βαθμού φθοράς του

αρχαίου υλικού, προέκυψε κατά την αποκατάσταση των αρχιτεκτονικών μελών μεγάλο ποσοστό συγκολλήσεων συνανκόντων θραυσμάτων, όπως επίσης και μεγάλο ποσοστό κατασκευής μαρμάρινων συμπληρωμάτων στα αρχαία θραύσματα (μεγαλύτερα ποσοστά των προβλεπομένων). Για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων και την επιτάχυνση του ρυθμού των εργασιών ενισχύθηκε το δυναμικό του συνεργείου με την πρόσληψη επιπρόσθετου προσωπικού, ενώ εγκαταστάθηκαν δύο μηχανικοί παντογράφοι και ένας κόφτης μαρμάρου σε ειδικούς οικίσκους στην περιοχή του αναβατορίου, κάτω από τη ΝΑ γωνία της Ακρόπολης και πάνω στον Βράχο, ανατολικά της στοάς του Ιερού της Βραυρωνίας Αρτέμιδος, αντίστοιχα.

Ο ναός της Αθηνάς Νίκης είναι το μικρότερο μνημείο της Ακρόπολης που αναστηλώνεται, παράλληλα με τον Παρθενώνα και τα Προπύλαια. Τα διαπιστωμένα προβλήματα του ναού καθώς και τα απρόβλεπτα, τα οποία προέκυψαν κατά την αποσυρμολόγησή του, κατέδειξαν ότι τα μικρά σε διαστάσεις μέλη, σε σχέση με αυτά των υπολοίπων μνημείων του Βράχου, απαιτούν ίσο χρόνο σε επίπεδο εργασιών εξυγίανσης, δομικής αποκατάστασης και συντήρησης. Επιπροσθέτως, η ιδιαιτερότητα της θέσης του μνημείου επεφύλαξε πολλές εκπλήξεις κατά τον σχεδιασμό της υποδομής για την εκτέλεση του έργου της αποκατάστασής του. Αν και επιδιώχθηκε η μορφή, ο όγκος και η θέση των κατασκευών να επιβαρύνουν όσο το δυνατόν λιγότερο τον χώρο, τις περισσότερες φορές το ίδιο το μνημείο υπήρξε οδηγός στις επιλεγείσες λύσεις.

Διονυσία Μιχαλοπούλου
Πολιτικός Μηχανικός
Υπεύθυνη του έργου αποκατάστασης
του ναού της Αθηνάς Νίκης

Εκπαιδευτικές δράσεις της ΥΣΜΑ στα πλαίσια των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας

Ο Τομέας Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης της Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης σε συνεργασία με την Α' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, συμμετέχοντας στις παράλληλες εκδηλώσεις για τους Ολυμπιακούς αγώνες της Αθήνας, εστίασε εφέτος το ενδιαφέρον του στη Ζωφόρο του Παρθενώνα και στη Γιορτή των Παναθηναίων.

Έτσι κατά τη σχολική χρονιά 2003-2004 η Υπηρεσία μας:

1. Εξέδωσε το CD ROM με τίτλο «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα» σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Προκειμένου να γίνει ευρύτερα γνωστή η Ζωφόρος και να αποτελέσει κτήμα ενός μεγαλύτερου κοινού, από τον Ιούνιο του 2003, το CD ROM για

τη Ζωφόρο καταχωρήθηκε στον κόμβο του ΕΚΤ στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.ekt.gr.parthenonfrieze και παράλληλα εστάλη στην αρμοδία διεύθυνση του ΥΠΠΟ για να καταχωρηθεί και στον κόμβο ΟΔΥΣΣΕΑΣ.

2. Εξέδωσε ως απαραίτητο συμπλήρωμα του CD ROM, ένα εκπαιδευτικό παιχνίδι ανασύνθεσης της Ζωφόρου του Παρθενώνα, το οποίο αποτελείται από μία φωτογραφική αναπαράσταση των τεσσάρων πλευρών της σε κλίμακα 1: 60. Με τη βοήθεια του παιχνιδιού ο μαθητής σχηματίζει την πομπή των Παναθηναίων και προσπαθεί να τη φανταστεί επάνω στο ναό.

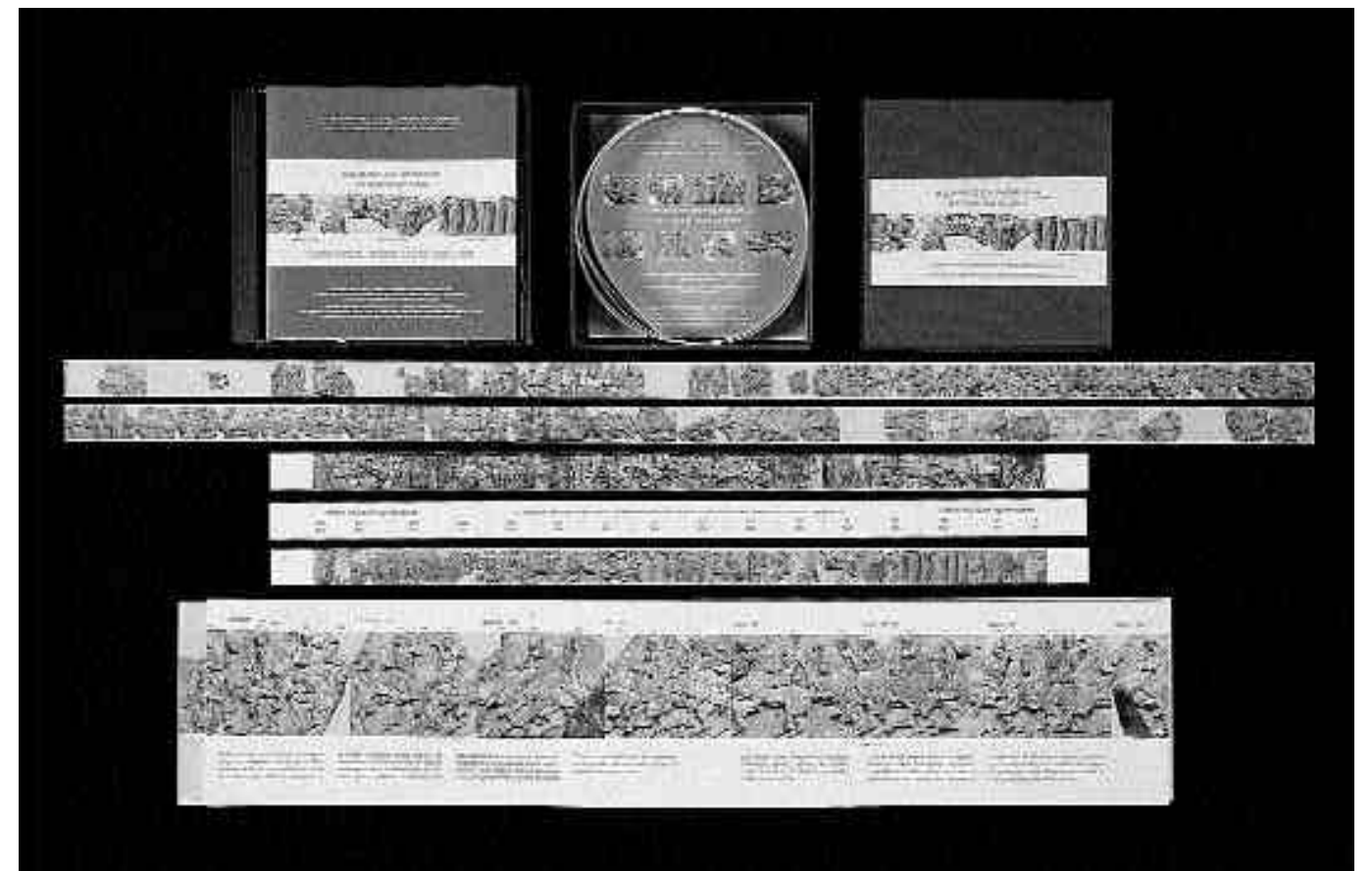
3. Εξέδωσε το εκπαιδευτικό βιβλίο με τίτλο «ΤΩΝ ΑΘΗΝΗΘΕΝ ΑΘΛΩΝ» στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, στο οποίο μέσα από αρχαία αγγεία και γλυπτά περιγράφεται η γιορτή των Παναθηναίων, οι αθλητικοί και καλλιτεχνικοί αγώνες καθώς και η μεγάλη πομπή προς την Ακρόπολη. Το βιβλίο συνοδεύεται από καρτέλα-παιχνίδι

κατασκευής ενός Παναθηναϊκού αμφορέα και από αφίσσα με Παναθηναϊκό αμφορέα σε φρυσικό μέγεθος.

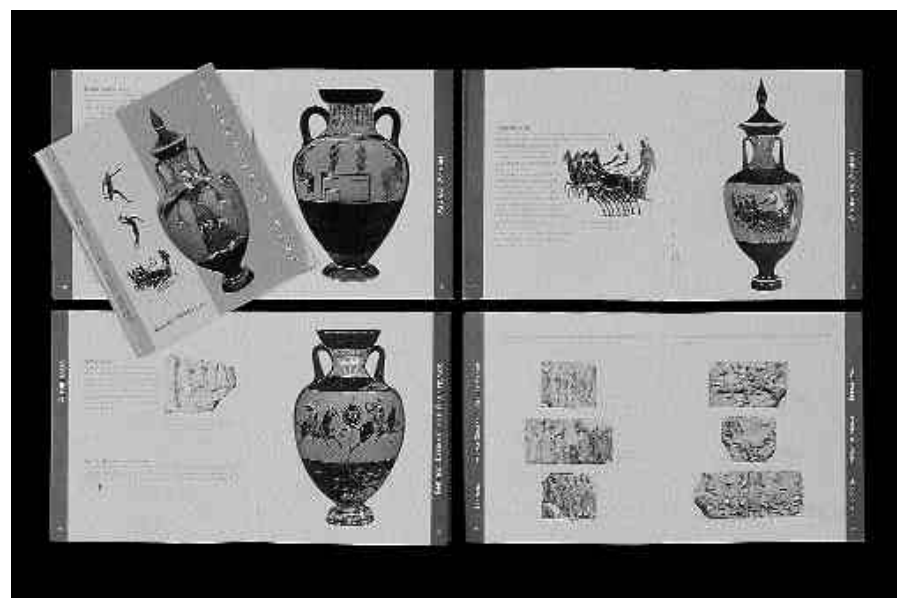
4. Προσέφερε, σε συνεργασία με το ΕΚΤ, το CD ROM «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα» μαζί με το αντίστοιχο παιχνίδι ανασύνθεσης καθώς και με το βιβλίο «ΤΩΝ ΑΘΗΝΗΘΕΝ ΑΘΛΩΝ», σε 500 Σχολικές Βιβλιοθήκες, σε 150 Δημοτικές Βιβλιοθήκες, καθώς και σε 92 Δημόσιες Βιβλιοθήκες όλης της χώρας.

5. Προσέφερε την εκπαιδευτική μουσειοσκευή «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα» σε 95 σχολεία και βιβλιοθήκες της Ελλάδας και σε 50 φορές του εξωτερικού, σε μεγάλα Μουσεία και Πανεπιστήμια από την Αμερική μέχρι την Ιαπωνία.

6. Οργάνωσε, με την ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων, ένα ειδικό πρόγραμμα με θέμα «Τα Παναθηναία μέσα από τη Ζωφόρο του Παρθενώνα», το οποίο βασίστηκε στη μουσειοσκευή «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα»

Εκπαιδευτικό παιχνίδι ανασύνθεσης της Ζωφόρου, φωτογραφικό ανάπτυγμα και CD ROM «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα»

Εκπαιδευτικό βιβλίο «ΤΩΝ ΑΘΗΝΗΘΕΝ ΑΘΛΩΝ»

συμπληρωμένη με το CD ROM καθώς και τα νέα έντυπα.

Το πρόγραμμα ξεκίνησε με ένα σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, 1 Νοεμβρίου 2003, στο Κέντρο Μελετών Ακροπόλεως. Στο σεμινάριο προσήλθαν 152 εκπαιδευτικοί από 93 φορείς, από 18 νομούς της Ελλάδας. Το σεμινάριο είχε τη μορφή μεγάλου εκπαιδευτικού προγράμματος, μέσα από το οποίο οι εκπαιδευτικοί με τη φαντασία τους έλαβαν μέρος στη γιορτή των αρχαίων Παναθηναίων, στους καλλιτεχνικούς και αθλητικούς αγώνες καθώς και στη μεγάλη πομπή προς την Ακρόπολη.

Στην αρχή οι εκπαιδευτικοί ενημερώθηκαν γενικά για το πρόγραμμα και έπειτα χωρίστηκαν σε ομάδες για να συμμετάσχουν κυκλικά σε 8 εργαστήρια, χρησιμοποιώντας τις μουσειοσκευές που διαθέτει ο Τομέας. Οι εκπαιδευτικοί είχαν την ευκαιρία να κάνουν ένα μάθημα τοπογραφίας μέσω της μουσειοσκευής «Πάμε στην Ακρόπολη», να κατανοήσουν την αρχιτεκτονική των ναών μέσα από τη μουσειοσκευή «Ένας Αρχαίος Ναός», να λαξεύσουν μάρμαρο χρησιμοποιώντας τη μουσειοσκευή «Λιθοξοική», να παρατηρήσουν τη Ζωφόρο του Παρθενώνα, να μελετήσουν τη σύνθεση της επάνω στο πρόπλασμα του ναού, να αντλήσουν πληροφορίες από το CD ROM, με τη βοήθεια της μουσειοσκευής «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα», να παρατηρήσουν τα διάφορα είδη της αρχαίας ενδυμασίας στην πομπή

των Παναθηναίων με τη βοήθεια της μουσειοσκευής «Αρχαία Ελληνική Ενδυμασία», να αναγνωρίσουν τα μουσικά όργανα που φέρουν οι συμμετέχοντες στην πομπή με τη μουσειοσκευή «Αρχαία Ελληνικά Μουσικά Όργανα», να παρατηρήσουν τους θεούς στην ανατολική Ζωφόρο μέσω της μουσειοσκευής «Το Δωδεκάθεο», να προσεγγίσουν τους αγώνες που γίνονταν στα Παναθήναια μέσα από το βιβλίο «ΤΩΝ ΑΘΗΝΗΘΕΝ ΑΘΛΩΝ», καθώς και μέσα από τη λογοτεχνία, το παραμύθι αλλά και έργα σύγχρονης τέχνης. Σκοπός των εργαστηρίων ήταν να καταλάβουν όλοι όσοι συμμετείχαν, πώς με ένα ειδικά σχεδιασμένο εκπαιδευτικό υλικό εναλλακτικής διδασκαλίας, όπως είναι οι μουσειοσκευές, τις οποίες μπορούν να δανειστούν και να χρησιμοποιήσουν στα σχολεία τους, έχουν τη δυνατότητα να προσεγγίσουν, με μεγαλύτερο ενδιαφέρον και πιο πρωτότυπο τρόπο, θέματα σχετικά με τα μνημεία, στη συγκεκριμένη περίπτωση αυτά της Ακρόπολης και ειδικά τη Ζωφόρο του Παρθενώνα.

Σε όλα τα σχολεία που συμμετείχαν στο σεμινάριο προσφέρθηκε ως δώρο για τη βιβλιοθήκη τους η εκπαιδευτική μουσειοσκευή «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα». Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς είχαμε συνεχή συνεργασία με αυτό το δίκτυο των σχολείων παρέχοντας βοήθεια και επιπλέον εκπαιδευτικό υλικό σε όλα τα στάδια της υλοποίησης του προγράμματος. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στο μεγάλο πρόγραμμα της Υπηρεσίας μας

για τη δυτική Ζωφόρο, την αποουναρμολογική της, τη συντήρηση και τον καθαρισμό της και παράλληλα την ετοιμασία των αντιγράφων, τα οποία ήδη τοποθετήθηκαν στη θέση των πρωτοτύπων.

Στις 15 Μαΐου 2004 το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με τη διοργάνωση του 8ου ειδικού Συνεδρίου «Εκπαιδευτικοί και Προγράμματα για την Ακρόπολη» (τα προηγούμενα έγιναν το 1991, 1993, 1994, 1996, 1998, 2001, 2003) με ειδικό θέμα «Τα Παναθήναια μέσα από τη Ζωφόρο του Παρθενώνα», όπου παρουσιάστηκαν οι εργασίες των σχολείων και των βιβλιοθηκών που έλαβαν μέρος στο πρόγραμμα.

Παρουσιάστηκαν 18 εισηγήσεις από 22 εισηγητές, οι οποίοι αντιπροσώπευαν 15 σχολεία, την Εκπαιδευτική Περιφέρεια Έβρου, το Τελλόγγλειο Μουσείο Θεσσαλονίκης καθώς και το Υπουργείο Πολιτισμού και Παιδείας της Κύπρου. Όλα τα σχολεία ήταν δημόσια. Εννέα ανακοινώσεις προέρχονταν από φορείς της περιφέρειας, από τη Γαστούνη, τον Έβρο, τη Θεσσαλονίκη, το Καρπενήσι, τη Λαμία, τη Λάρισα, τη Ναύπακτο, τον Πύργο, και τη Χίο. Πέντε σχολεία ήταν της Α' βάρθμιας και ένδεκα της Β' βάρθμιας εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα των εισηγήσεων άρχισε με την εργασία του 5ου Γυμνασίου Π. Φαλήρου, όπου οι μαθητές ταξίδεψαν στην Ιταλία, παρουσίασαν μία θεατρική παράσταση και παράλληλα μία έκθεση με έργα ζωγραφικής και κολλάζ, πολλά από τα οποία ήταν δουλεμένα στο πρόγραμμα Photoshop. Στο Πειραματικό Γυμνάσιο της Ιωνιδείου Σχολής οι μαθητές ξεκίνησαν με παιχνίδια ανασύνθεσης (puzzle) και μελέτησαν λατρευτικές τελετές αναζητώντας νεοελληνικά παράλληλα στις σημερινές γιορτές και τα πανηγύρια. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αφορούν την πολιτιστική κληρονομιά και τα Μουσεία έχουν πολύ μεγάλες δυνατότητες στο πρόγραμμα «Ευέλικτη Ζώνη» του ΥΠΕΠΘ. Η επόμενη λοιπόν εισήγηση έγινε από τη Σχολική Σύμβουλο Δημοτικής Εκπαίδευσης της 3ης Εκπαιδευτικής Περιφέρειας του νομού Έβρου, που παρουσίασε αναλυτικά πώς χρησιμοποιήθηκε η μουσειοσκευή «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα» στην ενδοσχολική Επιμόρφωση για την «Ευέλικτη Ζώνη». Ακολούθησαν ανακοινώσεις από τρία σχολεία που

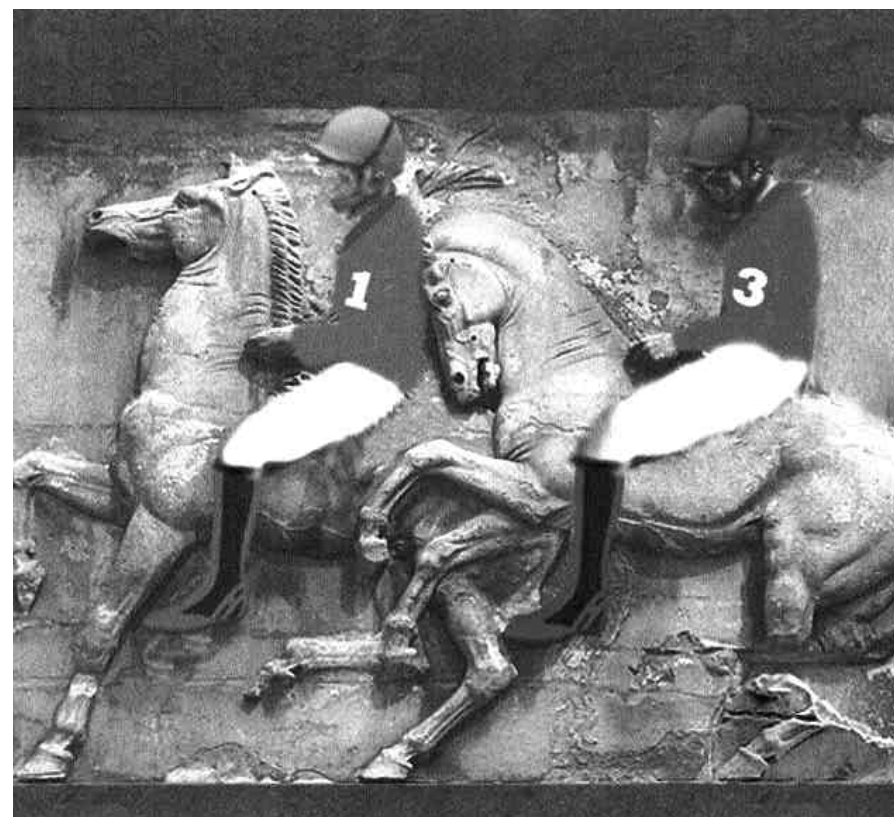
τη χρησιμοποίησαν στα πλαίσια του προγράμματος, δύο Δημοτικά, το 29ο Δημοτικό Αθηνών και το 1ο Καρπενεοίου, όπου οι μαθητές ασχολήθηκαν διαθεματικά με τα Παναθήναια και έγραψαν δικές τους ιστορίες και ποιήματα, και ένα Γυμνάσιο, το 5ο Λαμίας, όπου οι μαθητές έφτιαξαν ένα δικό τους CD ROM με Παναθηναϊκούς αμφορείς καθώς και ένα βιβλίο για την Ακρόπολη και τα μνημεία της. Η πολύτιμη εμπειρία του Τελλόγγλειου Ιδρύματος Τεχνών, όπου έγινε η έκθεση για το «Νέο Μουσείο Ακρόπολης», ήταν το θέμα της επόμενης ομιλίας. Περίπου 4.000 μαθητές όλων των ηλικιών από 70 σχολεία του νομού Θεσσαλονίκης γνώρισαν τον Παρθενώνα και τα γλυπτά του μέσα από τη χρήση της μουσειοσκευής. Από τη Θεσσαλονίκη η μουσειοσκευή ταξίδεψε στην Κύπρο. Στο Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου δωρήθηκαν 8 Μουσειοσκευές της Ζωφόρου. Η χρήση της μουσειοσκευής και οι προεκτάσεις της στα δεδομένα της Κύπρου με τις γιορτές για τη θεά Αφροδίτη παρουσιάστηκαν από το Τμήμα Μουσικακής Αγωγής Δημοτικής Εκπαίδευσης. Η επόμενη ανακοίνωση έγινε από το 2ο Ε. Λύκειο Ναυπάκτου. Συνεργά-

στηκαν τρία σχολεία, τα οποία παρουσίασαν την έκθεση του Μ. Κορρέ «Από την Πεντέλη στον Παρθενώνα» και οργάνωσαν μεγάλο συνέδριο για τα γλυπτά του Παρθενώνα. Οι επόμενες εισηγήσεις παρουσίασαν πώς αντιμετωπίστηκε η Ζωφόρος σε ένα Ολοήμερο σχολείο, το 145ο Δημοτικό Αθηνών, μέσα από τη συμμετοχή των μαθητών όλων των τάξεων σε ένα μουσικοκινητικό δράσιμο προς τιμήν της Παλλάδας Αθηνάς, πώς σε ένα Διαπολιτισμικό σχολείο, το Γυμνάσιο Αχαρνών, μέσα από ερωτηματολόγια για τη Ζωφόρο που δημιούργησαν και υπέβαλλαν οι μαθητές σε ολόκληρη τη γειτονιά τους, πώς στο μάθημα των μαθηματικών (Γυμνάσιο-Λύκειο Βολισσού Χίου) με την εφαρμογή του Πυθαγόρειου θεωρήματος στη Ζωφόρο και την κατασκευή ενός επιτραπέζιου παιχνιδιού, πώς στο μάθημα των αγγλικών (2ο Δημοτικό Αιγάλεω) μέσα από απλές ερωτήσεις των μαθητών που θα μπορούσε κάποιος ξένος να κάνει για την Ακρόπολη. Καθώς οι μουσειοσκευές αποτελούν μία άλλη μορφή βιβλίου, η θέση τους είναι μέσα σε μία βιβλιοθήκη. Γι' αυτό έγινε μία προσπάθεια οι περισσότεροι φορείς στους οποίους προσφέρθηκαν μου-

σειοσκευές, να έχουν βιβλιοθήκες και δωρήθηκαν πολλές σε δίκτυα βιβλιοθηκών. Πέντε ομιλίες παρουσίασαν την άριστη χρήση της μουσειοσκευής μέσα σε σχολικές βιβλιοθήκες, στο 6ο Ε. Λύκειο Αιγάλεω, όπου οι μαθητές εξέδωσαν μικρή αθλητική εφημερίδα των κλασικών χρόνων, στο 3ο Ε. Λύκειο Πύργου, όπου στα πλαίσια της τοπικής ιστορίας έγινε σύγκριση της Ζωφόρου του Παρθενώνα και της Ζωφόρου του Ναού του Επικουρείου Απόλλωνα, στο 1ο Γυμνάσιο Λαυρίου με έμφαση σε μία μεγάλη έκθεση με 25 πανώ, όπου οι μαθητές παρουσίασαν τη γιορτή των Παναθηναίων και τους σύγχρονους αγώνες μέσα από 150 ψηφιακές φωτογραφίες, στο 7ο Λύκειο Λάρισας, όπου η μουσειοσκευή ταξίδεψε σε 9 σχολεία του νομού και οι μαθητές τη χρησιμοποίησαν με έμφαση στην αφήγηση και την περιγραφή, και τέλος, στο Ε. Λύκειο Γαστούνης Ηλείας με έμφαση στον μύθο και στην τέχνη του πλού, αλλά και στη συμμετοχή των μαθητών σε μία σύγχρονη λαμπαδρομία με αφορμή την αφή της Ολυμπιακής φλόγας. Οι παραπάνω 18 εισηγήσεις αποτελούν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα των εργασιών που έγιναν από τους μαθητές στα πλαίσια του προγράμματος. Τον Ιούνιο όλα τα σχολεία που συμμετείχαν στο πρόγραμμα κατέθεσαν στην Υπηρεσία μας πλήρη περιγραφή των δραστηριοτήτων τους.

Μέσα από τις παραπάνω δράσεις υπολογίζουμε ότι εφέτος περισσότεροι από 15.000 μαθητές δούλεψαν με τη μουσειοσκευή της Ζωφόρου και περισσότεροι από 30.000 μαθητές με το CD ROM για τη Ζωφόρο.

Κορνιλία Χατζησαλάνη
Αρχιτέκτων-Αρχαιολόγος, Προϊσταμένη
Ειρήνη Καϊμάρα, Ασημίνα Λεοντή
Αρχαιολόγοι
Τομέας Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης
της ΥΣΜΑ

Έργο μαθητή του 5ου Γυμνασίου Παλαιού Φαλήρου